

Kabinet lijdt aan verdwaasd idealisme en schaft het biologische onderscheid m/v af

Posted on 20 augustus 2022 by Arie Graafland

Begin september wordt het wetsvoorstel 'wijziging vermelding geslacht' behandeld in de Tweede Kamer. Dat lijkt in eerste instantie een puur juridische afhandeling van een onomstreden wet, gelijke rechten voor iedereen. Wie kan daartegen zijn? En zo zullen er veel Kamerleden zijn die voor de wet zullen willen stemmen. Datzelfde gebeurde een aantal jaren geleden ook in Engeland.

In 2004 nam het Britse parlement namelijk de *Gender Recognition Act* aan die transmensen een *Gender Recognition Certificate* verstrekte waardoor hun 'acquired gender' in overeenstemming kwam met hun wensen op het gebied van seksualiteit. Het ging om zo'n 2.000 tot 5.000 mensen over heel Engeland.

Het was niet per se noodzakelijk om een sekseoperatie te ondergaan, of om hormoonpreparaten te slikken om dit bewijs te verkrijgen. Maar je moest wel serieus kunnen aantonen dat je leed onder genderdysforie. Wat hier de

achtergronden van zijn vinden we in het boek van Kathleen Stock, *Material Girls*.

Trans in Engeland

In 2020 waren er volgens de Britse LGBT-organisatie zo'n 600.000 transmensen in de UK. De schatting van de overheid in 2018 kwam wat lager uit, tussen de 200.000 en 500.000. De populatie kinderen is de laatste jaren echter enorm toegenomen.

In 2010 waren er veertig kinderen van het mannelijk geslacht en tweeëndertig meisjes die doorgestuurd werden door de National Health Service naar de Tavistock genderkliniek. Allen wilden van sekse veranderen. In 2019 was dat aantal opgelopen tot 624 jongens en 1740 meisjes, waarvan de jongste *drie jaar oud* was. Na een vernietigend rapport van Hilary Cass, dat overgenomen werd door de NHS, werd de Tavistock genderkliniek gesloten.

Puberteitsremmers en seks- operaties worden inmiddels gezien als onverantwoord. En dat is de motivatie van *Voorzij* – waarover later meer – die minister Ernst Kuipers van Volksgezondheid (D66) niet wil accepteren. Inmiddels gaan zo'n duizend Britse gezinnen een rechtszaak beginnen tegen de kliniek. Dat lijkt me op zijn minst iets om over na te denken. Is die wet wel zo verstandig?

Engelse genderactiegroepen als Stonewall en Mermaids zijn sinds 2004 in aantal toegenomen en ze konden effectief politieke druk uitoefenen. Sinds 2004 kun je eenvoudig je geslacht wijzigen door 'zelfidentificatie', zonder een medische verklaring van genderdysforie. Het is een puur administratieve handeling. Eenzelfde voorstel komt nu in de Kamer.

Voorzij

In Nederland is het *Voorzij* die hiertegen in het geweer komt en opkomt voor de rechten van vrouwen en meisjes. Jan Kuitenbrouwer en Peter Vasterman maakten het grote publiek bekend met alle haken en ogen van de transbeweging. De genderactiegroepen zijn gebeten op de feministes die hun ideologie niet aanhangen. Of hun kritische beschouwingen ooit de Kamer bereikt hebben is de vraag. Op 5 september zullen we het weten. Ik ben niet optimistisch, mede gezien de ontwikkelingen in Engeland. Het lijkt nuttig toch nog eens te kijken naar wat er precies aan de hand is.

Gender als gevoel

Genderidentiteit is een gevoel, een louter *interne* aangelegenheid. Je biologische sekse komt op de tweede plaats, of wordt ontkend. De ruimtes die eerder uitsluitend toegankelijk waren voor vrouwen, zoals wc's, kleedruimtes, vrouwengevangenissen en studentenhuizen staan nu open voor transvrouwen (biologische mannen, dus).

Van officiële zijde, politiek en maatschappij horen we nu de opvatting dat transvrouwen vrouwen zijn, en dat de discussie daarover maar eens moet ophouden. Ernst Kuipers van Volksgezondheid ziet niets in de flyers die *Voorzij* aan ouders met kinderen wil meegeven die denken 'trans' te zijn.

Voorzij vraagt terecht om voorzichtig te zijn met kinderen die een nieuwe genderidentiteit willen. De flyer is behoedzaam geformuleerd, maar voor Kuipers gaat dit al te ver. Nadenken mag niet. Ik vrees dat de Kamer met Kuipers meegaat. Je bent al snel 'transfobisch', 'homofobisch', of je hebt last van 'gender anxiety' (genderangst). Discussie is nauwelijks mogelijk, iedere vraag die je stelt over seks en gender wordt als een persoonlijke aanval op de transbeweging gezien.

Een kritisch geluid

Kathleen Stock, de auteur van het boek waar ik hieraan refereer, ziet zich als buitenstaander, ze wordt – uiteraard, zou ik zeggen – verguisd en als regressief weggezet. Prima, zegt ze zelf, laat me maar een ketter zijn, ik ben geen filosoof geworden om een nieuw kerkgenootschap aan te hangen.

Ik ben kritisch over de genderidentiteit, maar niet over transmensen die ik een warm hart toedraag, zo schrijft ze. Eind 2020 kreeg ze een hoge Britse onderscheiding voor haar werk. Daar kwam een storm van protest op van haar mede-filosofen. Zo' n 600 filosofen tekenden de petitie. Door de combinatie van hysterische studenten en de eeuwig wankelende en meebewegende universiteitsbesturen kostte het haar haar baan.

Simone de Beauvoir

Stock noemt een aantal boeken en gebeurtenissen die formatief zijn voor de rest van haar boek. Ik wil die kort nalopen omdat ze de ruggengraat vormen van de rest

van haar boek. En ze geven wat meer zicht op wat er precies aan de hand is.

Als eerste noemt ze Simone de Beauvoir's *De Tweede Sekse*. Je wordt niet als vrouw geboren, maar je wordt als vrouw gesocialiseerd volgens de Beauvoir. Vanaf de jaren zestig, zeventig en later heeft gender nog de betekenis van een sociaal construct. De toenmalige Vrouwen Studies Afdelingen aan de universiteiten waren vooral gericht op stereotypes, rolverdeling en verwachtingspatronen. Gender werd sociaal gedefinieerd.

Gender als ervaring van een rol

Wat later in de tijd introduceren John Money en Robert Stoller het concept 'gender'. Een gender-rol is gedrag gestuurd. Genderidentiteit is de privéervaring van een rolpatroon. Stoller, een Amerikaanse arts, maakt samen met Money ruimte voor een androgyne of hermafrodiete genderidentiteit.

In de jaren '80 schrijft Anne Fausto-Sterling dat biologische sekse een continuüm is met verschillende geslachtskenmerken. Fausto-Sterling is professor in de biologie, en gendertudies in Brown University in de Verenigde Staten. Ze is ervan overtuigd dat biologische sekse geen natuurlijke binaire scheiding kent. Ze is van mening dat er op zijn minst vijf seksen bestaan met verschillende geslachtskenmerken. Sekse is een continuüm geworden.

De goeroe van de transbeweging

Judith Butler zou je kunnen zien als de Amerikaanse tegenhanger van Kathleen Stock, ook een filosofe en de belangrijkste auteur op het gebied van genderstudies. Butler schrijft dat het begrip 'gender' performatief van aard is (*performance*). In 1990 publiceerde Butler *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*.

Volgens Butler is ons hele leven een sociaal construct. Onze taal reflecteert niet een reeds bestaande materiele wereld, maar *schept* die wereld middels taal. Met name de taal (concepten) van de wetenschap maakt hiërarchieën van onder en boven schikking. Begrippen zijn niet neutraal, ze vormen mogelijk ook uitsluitingsmechanismes, met andere woorden 'macht'. Het is een complexe materie, in feite een filosofisch probleem, maar aanwezig in alle discussies over gender.

Verdwaasd idealisme

Gender is een performatief concept. Het is in feite een filosofisch begrip, maar ik denk dat het te verduidelijken is aan de hand van de huidige politiek. Het lijkt erop dat het huidige kabinet gevangen zit in dit performatief denken, niet de materiële wereld staat centraal, maar de wereld geschapen middels taal: nota's, wetgeving en beleid.

De blindheid voor de steeds oplopende sociale onrust, de wetgeving die een eenduidig materieel of empirisch substraat mist, dit alles wordt ingegeven door een performatief denken. Noem het 'verdwaasd idealisme', los van de materiële werkelijkheid.

Biologie verdwijnt langzamerhand

Een andere belangrijke theoretica is Julia Serano. Ze schrijft dat genderidentiteit je tot man of vrouw maakt. Vanaf de beginjaren 2000 wordt genderidentiteit gezien als een geïnternaliseerde psychologische representatie, niet langer je biologische sekse is doorslaggevend, evenmin je rol, maar je vrouwelijke of mannelijke gender*identiteit*.

In 2007 schreef Serano, zelf transvrouw en bioloog het boek *Whipping Girl* dat grote invloed had op het denken over gender. Voor Serano bestaat de generieke term 'vrouw' voor trans vrouw en cis-vrouw. ('Cisgender' is de volledige naam). Voor mannen geldt hetzelfde. Transmannen en cis-mannen, zijn dezelfde 'mannen'.

Dit gaat net iets verder dan Money, een waarlijk radicaal perspectief, zo schrijft Stock. Het onderscheid homoseksueel (lesbisch of homoseksueel), of biseksueel is niet langer relevant. Serano, van huis uit een man, valt op vrouwen en ziet zichzelf als lesbisch. Het onderscheid gericht op dezelfde sekse of op de andere sekse wordt hier gezien als ouderwets.

De Roze Leeuw

Dat verklaart ook de excommunicatie van de *Roze Leeuw* bij de laatste Pride manifestatie. *De Roze Leeuw* komt in eerste instantie op voor biologische onderscheidingen als homo, lesbisch of bi. De door de radicale Queer-beweging gevoede transbeweging accepteert dit niet. In Nederland is dat *Bij1* die deze positie

inneemt.

Iemand die een transitie doormaakt van vrouw naar man en alleen gericht is op mannen, wordt gezien als een homoseksuele man. Volgens de Stonewall-actiegroep kan een lesbische vrouw een transvrouw (biologische man) als partner hebben.

De transbeweging krijgt een belangrijke juridische impuls met de *Yogyakarta Principles.* De *Principles* bevelen genderidentiteit aan als mensenrecht. In 2006 kwam een internationale groep experts in internationaal recht, medische wetenschappers en human rights advocaten bijeen in Yogyakarta (Indonesië). Het document dat hieruit voortkwam worden de *Yogyakarta Principles* genoemd.

Het document formuleert achtentwintig mensenrechten voor de non-standaard groep op het gebied van sekse. Een aantal van die rechten zijn onproblematisch omdat ze opkomen voor algemene rechten, maar nu in het bijzonder voor homo's en transmensen in een overigens vaak vijandige wereld. De *Principles* hebben hun invloed gehad in de officiële documenten die door de verschillende overheden, en de Verenigde Naties worden gebruikt.

Een n-aantal identiteiten

Inmiddels is er een explosie aan identiteiten ontstaan. Stonewall' s online woordenlijst kent een groot aantal variaties onder de algemene term gender die op dit moment verschillende betekenissen kan hebben. Facebook geeft je een keuze uit eenenzeventig 'gender opties'. En de Alfa-Vakgroepen zijn alweer de koplopers.

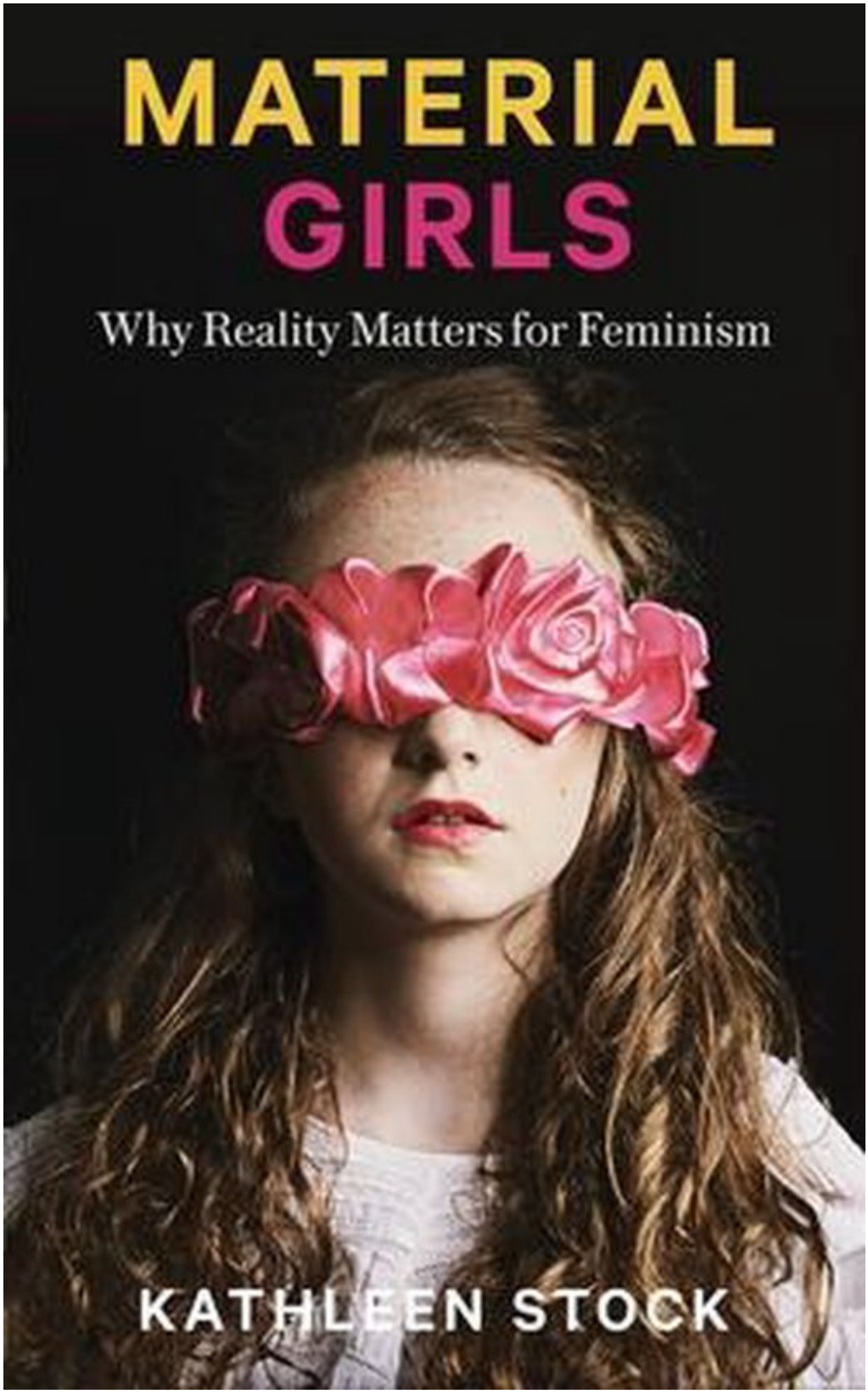
De Universiteit van Kent in Engeland maakt onderscheid tussen 'demi-fluid' en 'demiflux', het lijkt vrijwel om hetzelfde te gaan, een genderidentiteit die partieel vloeiend is, en met andere delen statisch. Maar bij flux is een van de genders non-binair. Je moet er maar opkomen.

De Universiteit van Essex (h)erkent ook 'pangender', mensen met een veelheid aan genders die soms tezamen, soms los van elkaar actief zijn. Alle 'binaire' onderscheid wordt of als een product van Eurocentrisme gezien, of als kolonialisme, of als 'white supremacy' – typische begrippen uit de *woke*-wereld.

Het zal duidelijk zijn dat een X, of man vrouw naar keuze in je paspoort niet meer voldoende is. De volgende stap is voorbereid. De universiteiten hebben een scala

aan identiteiten voor u klaarliggen. Ernst Kuipers weet niet waar hij aan begint.

Kathleen Stock ***Material girls,*** *Why Reality matters for Feminism (Fleet 2021).*

MATERIAL
GIRLS
Why Reality Matters for Feminism
KATHLEEN STOCK

Wynia's Week *zorgt 104 keer per jaar voor broodnodige, actuele berichtgeving. De donateurs maken dat mogelijk.* ***Doet u mee?*** *Hartelijk dank!*